

Kafle supraskie

Wernisaż wystawy odbył się 18 czerwca 2021 r. o godz. 12.00 w Nowej Bibliotece Publicznej w Supraślu przy ul. Cieliczańskiej 1.

Wystawa prezentuje zabytki pochodzące z badań archeologicznych, poszukiwań i przypadkowych znalezisk podczas prac terenowych prowadzonych na terenie monasteru pod wezwaniem Przenajświętszej Bogarodzicy w Supraślu i w jego okolicach. Kolekcja kafli znajdujących się w zbiorach Działu Archeologii Muzeum Podlaskiego w Białymstoku i *Collegium Suprasliense* jest wyjątkowa ze względu na bardzo dobry stan zachowania, wysokie walory artystyczne i niezwykle różnorodną ornamentykę, związaną z historią oraz kulturą duchową i materialną supraskiego ośrodka monastycznego, będącego unikatowym zjawiskiem na architektonicznej i kulturowej mapie Polski. Płytki kafli piecowych zdobią przedstawienia o różnorodnym przekazie ikonograficznym: biblijnym, religijnym, heraldycznym, architektonicznym, roślinnym czy geometrycznym. Pochodzenie i występowanie danego rodzaju ornamentu zostało omówione w kontekście i w zestawieniu z innymi źródłami jak rękopisy, polichromie, detale architektoniczne itp.

Autorzy wystawy zdecydowali się wyeksponować nawet niewielkie fragmenty, na których zostały umieszczone motywy, niekiedy

umożliwiająca pełną rekonstrukcję dekoracji kafla. Analiza umieszczonych na płytkach licowych motywów zdobniczych umożliwia odtworzenie oddziaływań, relacji i wpływów pomiędzy ośrodkami Europy Wschodniej i Zachodniej, kierunków i tempa rozprzestrzeniania się określonych typów dekoracji i trendów panujących w ornamentyce pieców w danym czasie i na danym terenie. Specyfika kulturowa miejsca miała ogromny wpływ na tematykę zdobnictwa kafla, będących nie tylko reliefową dekoracją o czysto estetycznych walorach, ale i odbiciem świata myśli i uczuć człowieka w jego dwóch głównych sferach: sacrum i profanum.

Ornamentyka kafla przedstawia obraz wypełnionego wiarą chrześcijańską życia mnichów, odzwierciedla przynależność państwową monasteru, przybliża tożsamość dostojników kościelnych i ziemskich, związanych z klasztorem, oraz wydarzenia historyczne i ich skutki, w szczególności unię brzeską z 1596 r.

Dzieje klasztoru supraskiego jak w soczewce odbijają skomplikowaną, zadziwiającą w swoich powiązaniach i jednocześnie pełną różnorodności tradycję Wielkiego Księstwa Litewskiego i Korony Królestwa Polskiego. Kafle z pieców tego klasztoru od początku jego istnienia były odbiciem stylu danej epoki, panującego ducha i przynależności wyznaniowej.

Autorzy wystawy: Irena Taranta, dr Radosław Dobrowolski
Koncepcja i opracowanie graficzne: Irena Taranta

Ekspozycja będzie prezentowana do 31 października 2022 r.

Fotorelacja z otwarcia wystawy. Fot. Iwona Malesińska.

Organizatorzy:

Patroni medialni:

kominki.org